

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij vier fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken (RAZ) d.d. 23 juli 2014 en het verslag van de Raad Algemene Zaken d.d. 24 juni 2014 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1395).

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Knops

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Van Haaster

Preambule

De leden van de fractie van de PvdA danken de Minister voor de geannoteerde agenda.

De leden van de fractie van de SP hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 23 juli 2014. De leden hebben daarover de volgende vragen.

De leden van de fractie van het CDA danken de Minister voor de toezending van de geannoteerde agenda en hebben kennisgenomen van de agenda. Zij hebben enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de fractie van de PVV nemen kennis van de geannoteerde agenda en hebben hierover enkele vragen.

Geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken d.d. 23 juli 2014

Voorzitterschapsprogramma Italië

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden met de prioriteiten van Italië tijdens het EU-voorzitterschap. Deze overlappen voor een belangrijk deel met de prioriteiten die de leden van de PvdA-fractie stellen voor een nieuwe Europese Commissie: een beter Europa met meer respect voor de Europese waarden en de rechtsstaat, een eerlijkere Europese Unie die meer zekerheid biedt voor mensen, en een sterkere en solidaire Europese Unie in de wereld, die extern ook eenheid uitstraalt. De leden van de PvdA-fractie vragen het kabinet wat de ambitie is van Italië wat betreft het EU-nabuurshipsbeleid en specifiek op het genoemde terrein van samenwerking en ondersteuning van hervormingen in transitielanden, met name in de Mediterrane regio, en vragen hoe het kabinet daar tegenaan kijkt.

In de geannoteerde agenda lezen de leden van de SP-fractie dat het kabinet de prioriteiten van het Italiaans voorzitterschap onderschrijft. Eén van de prioriteiten van het Italiaans voorzitterschap is de verdieping van de Economische en Monetaire Unie en de handhaving van financiële stabiliteit in de eurozone. In het licht hiervan willen de leden van de SP-fractie informeren naar de appreciatie van het kabinet van enkele recente uitspraken van ECB-voorzitter Mario Draghi en ECB-directielid Benoît Coeuré. De heer Draghi heeft in een toespraak in Londen op 9 juli jl. gepleit voor een vorm van gecentraliseerd gemeenschappelijk bestuur om economische hervormingen binnen de eurozone af te kunnen dwingen. De heer Coeuré zinspeelde in een toespraak in Athene op dezelfde dag op «een convergentie van het economische beleid en structuren», die «zou worden ingebed in bindende Europese afspraken op basis van een «benchmark» waaraan alle lidstaten van de eurozone zich dienen te houden».

De leden van de SP-fractie staan kritisch tegenover dergelijke maatregelen die hervormingen afdwingbaar maken. De leden vernemen graag het oordeel van het kabinet hierover. Is het kabinet een voorstander van een dergelijk gemeenschappelijk bestuursorgaan? Zo ja, kan het kabinet al een voorkeur uitspreken voor een reeds bestaand orgaan (zoals het IMF), of dient er volgens het kabinet een nieuw orgaan in het leven geroepen te worden? Hoe oordeelt het kabinet over de genoemde benchmark waaraan alle lidstaten mogelijk gehouden zouden worden, en om wat voor soort benchmark zou het kunnen gaan?

De leden van de CDA-fractie verwachten dat Italië tijdens zijn voorzitterschap de vluchtelingenproblematiek een zeer prominente plek zal geven op de Europese agenda. Wat is de verwachting van het kabinet op dit punt? Wat zal de inzet zijn van het kabinet wanneer Italië zal vragen om een oplossing op korte termijn?

Hoe zal de verdieping van de Economische en Monetaire Unie eruit zien, wanneer Italië voorzitter is? Voorziet het kabinet dat Italië tijdens zijn voorzitterschap nogmaals zal proberen om de regels uit het Stabiliteits- en Groeipact aan te passen? De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet erop toe te zien dat aan deze regels niet getornd wordt.

Tijdens de Raad Algemene Zaken zal EU-voorzitter Italië zijn programma voor het komend halfjaar presenteren. Kan het kabinet toezeggen dat er met geen enkele verdere harmonisering van asielbeleid zal worden ingestemd, vragen de leden van de PVV-fractie. Zo nee, waarom niet? En gaat het kabinet akkoord met (meer) ondersteuning van hervormingen in transitielanden, met name in de Mediterrane regio? Zo ja, waarom?

Europese Raad

De leden van de PvdA-fractie steunen de inzet van het kabinet om de strategische agenda van de nieuwe Europese Commissie te vertalen in werkzaamheden en in de interne organisatie van de Raad en de Commissie. Zij zijn met het kabinet van mening dat de vastgestelde prioriteiten en principes omarmd moeten worden door de nieuwe Commissie in de werkwijze en organisatie zodat deze maximale slagkracht kan genereren. Ook steunen de leden van de PvdA-fractie het kabinet bij zijn inzet voor een actievere rol van de RAZ ten aanzien van (het toezicht op) de implementatie van eerdere Raadsbesluiten.

De leden van de SP-fractie lezen dat het kabinet er waarde aan hecht dat het werkprogramma van de nieuwe Europese Commissie correspondeert met de Strategische Agenda. Kan het kabinet aangeven in hoeverre Nederland daarbij aanstuurt op integratie van de kernprioriteiten van de EU in het werkprogramma van de Commissie?

Het kabinet zal ervoor pleiten dat zowel de Europese Raad als de verschillende raadsformaties een rol gaan spelen in de overeengekomen monitoring van de Strategische Agenda, zo lezen deze leden. Ziet het kabinet daarbij ook nog een rol weggelegd voor het Europese Parlement, en zo ja, welke? Zo ja, is het kabinet bereid zich hiervoor in te zetten tijdens de RAZ?

De leden van de CDA-fractie vragen hoe het kabinet zich zal verzekeren van het feit dat de Europese Commissie de Strategische Agenda zal onderschrijven. Wat is de positie van andere landen over het monitoren van de voortgang?

Presentatie Roadmap 2020

De leden van de PvdA-fractie kijken uit naar de kabinetsreactie op de publieke consultatie met betrekking tot de evaluatie van de Europa 2020-strategie. Zij zien deze tegemoet.

Toetreding Litouwen tot de Eurozone

De leden van de PvdA-fractie steunen toetreding van Litouwen tot de Eurozone. Litouwen voldoet aan alle daarvoor gestelde criteria, hetgeen is vastgesteld door onafhankelijke instituten als de ECB. Daarbij tekenen zij

aan dat het goed is dat Litouwen een *commitment letter* heeft gepresenteerd met beleidsmaatregelen op aandachtsgebieden als structurele hervormingsmaatregelen en prudent budgettair beleid.

De leden van de SP-fractie lezen dat de RAZ naar verwachting positief zal besluiten over toetreding van Litouwen tot de Eurozone in 2015. Daarbij is het voor het kabinet van belang dat Litouwen in dit kader wordt aangemoedigd prudent budgettair beleid, structurele hervormingsmaatregelen en macro-prudentieel beleid te blijven doorvoeren. Kan het kabinet toelichten welke vorderingen Litouwen heeft geboekt in het bestrijden van fraude en corruptie, en kan het kabinet daarbij een appreciatie van de vorderingen geven? Zijn er volgens het kabinet waarneembare verbeteringen gemaakt door de financiële sector in Litouwen? Zijn de genoemde maatregelen in de *commitment letter* aangaande de verbetering van fiscaal beleid volgens het kabinet voldoende om te kunnen voldoen aan de EMU-criteria? Zijn er nog aspecten die volgens het kabinet onderbelicht blijven in de *commitment letter*, en zo ja, welke? Is het kabinet bereid deze ter bespreking voor te leggen tijdens de RAZ?

Gezien de instabiele inflatie van de afgelopen jaren in Litouwen, bestaat de kans op hyperinflatie na toetreding tot de euro. Kan het kabinet aangeven in hoeverre de Europese instellingen in hun oordeelsvorming rekening houden met dit scenario? Wat is het oordeel van het kabinet dienaangaande? Deelt het kabinet de mening dat het zeer onwenselijk zou zijn wanneer de EU straks geconfronteerd zou worden met het oplossen van het probleem van hyperinflatie? Is het kabinet bereid dit potentiële probleem aan te kaarten tijdens de RAZ, vragen de leden van de SP-fractie.

Het besluit over de toetreding van Litouwen geschiedt op een moment dat de EU nog in een staat van economische malaise verkeert en de weeffouten van de euro nog niet hersteld zijn, stellen deze leden vast. Tegelijkertijd is de situatie in Oekraïne uiterst precair. Leven er zorgen bij het kabinet aangaande het economische en politieke momentum van toetreding van Litouwen? Zo ja, welke?

In de geannoteerde agenda wordt door het kabinet een aantal aandachtpunten benoemd voor Litouwen. De leden van de CDA-fractie missen daar het aandachtspunt «toezicht op de financiële sector». Zoals de casus-Parex (zie schriftelijke vragen van de leden Omtzigt en Van Hijum aan de Ministers van Financiën en Buitenlandse Zaken onder zaaknummer 2014Z11183, beantwoord door de Minister van Financiën onder nummer 2508, en zie ook de vervolgvragen van het lid Omtzigt aan de Minister van Financiën onder zaaknummer 2014Z13412) heeft geleerd, zal Litouwen ook op dit punt stevige vorderingen moeten maken. Is het kabinet dit met de leden van de CDA-fractie eens? Zo ja, zal het kabinet dit punt toevoegen aan de aandachtspunten? Zo nee, waarom acht het kabinet dit niet noodzakelijk?

Over de Ukio-bank hebben deze leden nog de volgende vragen. Hoeveel verlies kan Litouwen lijden op de afwikkeling van Ukio en op welke manier is dit in de begroting opgenomen? Kan het kabinet de precieze afwikkeling schetsen van deze bank en de precieze eigendomsverhoudingen, inclusief mogelijke derivaten en opties?

Verder vernemen de leden van de CDA-fractie graag of er een outside en onafhankelijke audit geweest is van de financiële statements van de regering van Litouwen en of zij allen in lijn bevonden zijn met «ESA95». Wie heeft hiervoor getekend en wie is aansprakelijk als zij niet correct blijken te zijn?

Tot slot vernemen de leden van de CDA-fractie graag of er nog meer risico's in het bancaire systeem van Litouwen zitten, waarvan de Nederlandse en Europese belastingbetaler op de hoogte zou moeten zijn.

Verslag van de Raad Algemene Zaken d.d. 24 juni 2014

Bij het punt «trioprogramma Italië, Letland en Luxemburg» staat als prioriteit benoemd «Post-2015 ontwikkelingssamenwerking». Wat zal op dit punt de inzet zijn van het kabinet, vragen de leden van de fractie van het CDA.